

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

R.D. Iacobi Marchantii Vitis Florigera

Marchantius, Jacobus

Coloniae Agrippinae, 1661

Cap. 1. De Invocatione D. N. I. C.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-56381](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-56381)

per hac efficiamini diuina confortes nature. Tu igitur ora pro nobis S. Dei Genitrix, vt digni efficiamur his maximis & pretiosis promissis; & adiuua vt tandem allequamur quod oculus non vidit, nec auris audivit, nec in cor hominis ascendit, quod promissit Deus diligentibus se.

OPVSCVLVM IV.

DE SANCTIS TEMPORE PESTIS SPECIALITER INVOCANDIS,

EX HISTORIIS SACRIS, ET ECCLESIASTICIS.

AMice & Candide Lector, prodierunt huic preteritis annis laevitate pestilentia multa à multis suggesta remedia spiritalia: Inter cetera prelo data sunt Tornaci, Athi, Leodij, Montibus, Parisijs, & alibi. Litanie breves sic incipere: *Litania missa per Leonem Papam Tertium, ad Carolum Magnum, qui ab eo petierat remedium contra pestem. Sanctus autem Pater ordinauit, vt gestarentur hæc Sancta nomina: Iesu Redemptor. Misereere nobis. S. Maria, ora pro nobis. S. Anna, ora Epe. S. Adriane, ora Epe. S. Syluester, ora Epe. S. Martine, ora Epe. S. Nicolae, ora Epe. S. Anthoni, ora Epe. S. Bernarde, ora Epe. S. Gerardi, ora Epe. S. Rochi, ora Epe.* Hæc nomina Sanctorum pia sunt, & hi Sancti pie invocantur, nisi quodd nomen S. Gerudij hæctenus non inueniam in Catalogo Sanctorum, siue apud Surium, siue apud alios, & cum multis Viros eruditissimos de illo interrogarim, omnes illum ignorant, nec sciunt in qua Prouincia Orbis colatur, aut eius reliquæ sint; vnde mihi hæctenus yerè nomen Sancti esse; eamen titulus hanc Litaniarum omninò sapocryphus est. Quis enim ignorat S. Bernardum aliquot sæculis posteriorem esse Carolo Magno? Vade ergo Pontifex Leo eius nomen gestare vellet & invocare Carolum dicit & S. Rochus manifestè plurius adhuc sæculis posterior est. Vade miratus sum talia imprimi, & distrahì, & persuaderi simplicioribus. Quocirca ex hac occasione selegi ex sacris Historijs & Ecclesiasticis nonnullos speciales Sanctos, qui tempore pestis invocari possunt, & auxilio esse solent populis afflictis.

(*)

Primò ad Sanctum Sanctorum, IESVM CHRISTVM Crucifixum, oculi corporis & cordis contagione vitendi sunt. Olim Ilicæstræ veneno & contagio Domini Serpentum ignitorum in solitudine infecti venerunt ad Moysen, & dixerunt: *Peccauimus, quia I. Christi, cui sumus contra Dominam, etc.* ora vt tollat à Num. 21. nobis serpentes. Oravit Moyses pro populo, & locutus est Dominus ad eum: *Fac Serpentem anem. Et pone eum pro signo; qui percussus aspexerit, viuet.* Fecit Moyses, & sanabantur percussi aspicientes in serpentem exaltatum, & posium pro signo. Præclara sanè figura eorum, quæ postea per Christum gerenda erant.

Christus Dominus, tamquam Serpens venenatus, hoc est, tamquam Homo noxius & serpentinus, in lignum Crucis erectus est ab impijs. Sed Deus posuit eum pro signo. Quapropter qui eum cum fide & pietate inspicit, sanitatem mox consequi potest; iam à veneno inficiente corpus, quam animam. Quare ipse Christus typum Serpentis æne in se complendum pronunciat. *Sicut Moyses exaltauit Serpentem in deserto, ita exaltari oportet Filium hominis, vt omnis qui credit in ipsum non pereat, sed habeat vitam æternam.*

Hoc porò notabile est, & admiratione dignum, quòd cum castra Hæbræorum centenis millibus constantia ad multa sese diffunderent millaria; Serpens tamen ille ita à Moysen exaltatus fuerit, vt ab omnibus circumspici posset. Quod etiam significabat Christum ita pro omnibus exaltatum, vt nemo sit qui eum cum pietate & fide intueri non possit, & sanitatem ab eo percipere. Aspiciamus ergò in ipsum plena cordis conversione & contritione, dum virus serpit contagionis; nec frustra neus erit hic aspectus, sed ipse nos quoque vicissim adspiciet tota cordis sui compassione, & miserabitur nostri, protectionemque impendet & tutelam, sanitatem impertietur & medelam. Aspiciamus in eum, qui in Cruce reputatus est vt leprosus, contagiosus, plagatus, vt plagam tristem & foetidam à nobis propulsa dignetur. Certe deo devoto ad Crucem & Crucifixum multum hic habet efficacie, vt preces nostræ & lachrymæ in afflictione exaudiantur.

Sæpè appauisse legitur cœlesti prodigio Crucis quædam sanguinolentas in virorum ac mulierum vestibus, quæ videbantur præsignificare pestem leuissimam sublecuturam. A que his signis prodigijs monebat Deus homines, vt se corrigerent, ac imminentem eius iram averterent, sese convertendo ad sacratam eius Crucem pia cum fide; & ad IESVM Crucifixum, cuius Sanguine præsidium inuenitur & remedium.

Audi hac de re memorandas Historias ex multis

Sanguinolentas in vestibus præsignificare pestem

ANTI 9

tis Scriptoris Ecclesiasticis.

Anno M.C.C.I. in Germania, maxime in Diocesi Leodiensi, apparuerunt hae Cruces sanguinolentae in multorum vestibus, & anno subsequente pestis grauissima. Germaniam longe lateque est depopulata, vt testis est Surius in suis Commentarijs. Et quod dictu mirum est, etiam illis in vestibus lineis cruces inuente sunt, quae cibus incluse reuebantur, atque etiam in hominum corporibus, vt idem testatur. Istud verò in tertium vsque durauit annum.

Fulsius hac de re agit Trithemius in Chronico Histuriciensi, vol. 4. Graecus, inquit, apparuerunt in lineis vestibus, in canistis, in ianiam in ianibus, in mensis, in populo mulierum, in albis sacerdotum, & corporibus, nec solum in his quae quotidiano habebantur in vsu, sed etiam in illis quae abcondita iacebant in cistis ad quae nullus aeris poterat penetrare influxus. Capere autem in primis apparere circa Rhenum, ac deinde per totam Germaniam in Suetia, in Francia Orientali, in Austria, in Bohemia, in Saxonia, in Dacia, in Polonia, & in Hollandia, Brabantia, per Galliam, totam, non sine timore, & horrore magno mortalium, subit & insperate apparuerunt, vt cadere quodammodo putarentur de Calce, ut cum aliquando Saluae Reginae caneretur in Ecclesia quaedam a hominibus insignitis Crucibus subitò viderentur, maxime in populo mulierum. Erant autem cruces paruae confusi aut sub rubro colore, nec poterant aliqua lotione deleri, sed post nonnum diem ut plerimum euanescebant. In quibusdam etiam apparuerunt lancea, spinae corona, virga, flagella, & reliqua Dominicae Passionis insignia, etiam videre terribile miraculum. A Hispanis, in Ecclesia Canonice appaerunt etiam cruces in superpelliceis & albis, sed praesertim in populo mulierum. Magna auctore mortalitas: haec cruces secuta est. Haec Trithemius.

De hac eadem re etiam scribit Placentinus. Hoc anno mira & inaudita ostendit Deus, haec quidam in vno & alio loco Diocesis Leodiensis à festo Paschaebus aliquando in domibus, & in ipsi etiam cubiculis apparuit inopinatio signum Dominicae crucis, fuit quoque nigrum, aut rubrum, ita vt putaretur esse verus sanguis cum modula & sanie effusus. Emergebantque cri & simplices, & aliquando bifida in forma signi sepulchri Dominici.

Scripti hac de re Ioannes Hornaues tunc Episcopus Leodiensis ad Maximilianum I. Imperatorem, cuius epistole habes substantiam in Chronico, Leod. apud Chapeauilleu tom. vlt. pag. 231. Edidit etiam ad eundem Imp. hac de re Poëma. Franciscus Picus in Staurosticho, vbi sic canit:

Hic de mensa recens populi mysteria mirum
Attoniti insipienti homines, passimque stupentes,
Inscribunt puro et lapide insignia caelo.

Sanguinolenta cruce, clare memoranda triumphis.

Effigies laetè spectatur, spongia, clausi.

Non ignota cano, Caesar monstravit, & ipse

Vidimus, innumeros prompsit Germania testes.
Postmodum reddidit rationem cur talia signa I. sui
Christi Crucifixi visa sint multis in locis cum prodigio caelesti, dum addit:

Crederem Dominum, celsa qui praesidet arci,
Olim longa sui potentem obliuia mandum
Vidisse: & signo voluisse salubribus alma.
Sapientis, utique alia, exire ad limina lucis.

Exultat ipse, quod & nos pie opinari possumus, inter alias causas horum signorum voluisse Deum per illa indicare Crucis Christi memoriam & Passionis eius meditationem passim tunc oblivioni traditam fuisse, ac proinde fortis in vestibus & corporibus hominum exhibuisse, quod in eorum desiderabatur cordibus. Sic dicit S. Antonius: Quia videbatur extincta memoriae Passionis in mentibus hominum, voluit Dominus excitare & in caelestere hanc recordationem per impressionem manifestam caricium in corpore B. Francisci.

Nota etiam Linturius in Append. ad Franc. temp. haec facta esse circa festum Inventionis S. Crucis.

Sic enim ait: Cecidit de caelo circa inventionis S. Crucis festum figura armorum passionis Christi sanguinea super peplum cuiusdam virginis in Mastrecht qua lauans peplum post octauam, cecidit iterum sanguinata figura nec deleri potuit de populo Crucis Christi, Corona spinea, Lancea, Flagella. Haec ille.

Concludimus itaque, & dicimus, optimum praedium & remedium contra pestem, esse memoriam Iesu Christi Crucifixi, ac Passionis eius meditationem cum viva fide, & peccatorum compunctione coniunctam. Hinc illud:

Sanguinolenta cruce, si quena mysteria terrent.

Deflect erratos, supplece corde illic.

Molli arundo Notis, ac neruo statitur arcus.

Igne Chalybi, Adamas sanguine, corde Deus.

Hinc etiam Ecclesia Catholica tunc solet processionibus celebres institueret cum Crucis delatione, ac cum Venerabili Sacramento, quibus omnibus fit renovatio specialis & memoria variorum discursuum Christi ante Passionem, dum hic illic per plateas circumducitur propter nos: memoria quoque suae Crucis eius, quam in vexillum erexit, vt sub illo protegamur, & securam mittemus, memoria denique mortis eius, qua vivificamur, & contra plagam mortis munimur, & remedium accipimus. Dicamus ergo hic retro corde gratiam postulantes Iesu Filii Dei viui, & Filii hominis, qui in Cruce ad serpentes eleuatus es, sana nos à virulento contagio. Hoc te rogamus humilissime per Crucem & Passionem tuam, per agoniam & sudorem, per Calicem amaritudinis, per Coronam & Claudos transigentes, per omnes cordis tui amaritudines & dolores.

CAPVT II.

Secundo invocanda est Maria Deipara, cui De Inuocanda
comperit hic Titulus honoris specialis ratione, cetero
CONSOLATRIX AFFLICTORUM, SALUS INFIRMORUM, Deipara
RUM.